

LỰA CHỌN BIỆN PHÁP NÂNG CAO THÁI ĐỘ HỌC TẬP MÔN GIÁO DỤC THỂ CHẤT CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC XÂY DỰNG

ThS. Vũ Văn Khiêm¹

Tóm tắt: Sử dụng phương pháp tham khảo tài liệu, quan sát sư phạm, phỏng vấn, kiểm tra sư phạm và toán học thống kê để đánh giá thực trạng và nguyên nhân ảnh hưởng tới thái độ học tập môn Giáo dục thể chất tại Trường Đại học Xây dựng đồng thời lựa chọn được 06 biện pháp (BP) nâng cao thái độ học tập môn GDTC để phát triển thể lực cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Biện pháp, thái độ học tập, môn GDTC, sinh viên, Sinh viên trường đại học Xây dựng...

Abstract: Using the method of document reference, pedagogical observation, interview, pedagogical test and mathematical statistics to assess the status and causes affecting the attitude to learning Physical Education at the school. At the same time, the University of Civil Engineering selected 06 measures to improve the attitude of studying PE to develop physical fitness for the research subjects.

Keywords: Measures, learning attitude, PE subject, students, University of Civil Engineering students...

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường Đại học Xây dựng (ĐHXD) là một trong những trường Đại học lớn trên cả nước, với nhiệm vụ là một trường kỹ thuật đào tạo nên kỹ sư chuyên ngành Xây dựng. Vì vậy việc nâng cao thể lực chung cho SV không chuyên Thể dục cần được đặc biệt chú ý.

Bộ giáo dục và đào tạo đã ban hành chương trình giáo dục thể chất trong các trường đại học: “Chương trình giáo dục thể chất trong các trường Đại học nhằm giải quyết các nhiệm vụ giáo dục: Trang bị kiến thức, kỹ năng về rèn luyện thể lực của SV, giáo dục đạo đức xã hội chủ nghĩa, cung cấp cho SV những kiến thức lý luận cơ bản về nội dung và phương pháp tập luyện thể dục thể thao, góp phần duy trì và cung cấp sức khỏe cho SV”.

Để thực hiện được mục tiêu đó, người SV, SV phải có thái độ học tập đúng đắn, thực sự tích cực học tập. Thái độ này là cần thiết vì nó quyết định trực tiếp tới kết quả học tập của SV. Với SV, vấn đề này càng có ý nghĩa quan trọng. Trong lứa tuổi này các em hoàn toàn ý thức được hành động của mình. Các em hoàn toàn lý giải được thái độ, hành vi của mình trong học tập. Xuất phát từ những phân tích trên, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: Lựa chọn BP nâng cao thái độ học tập môn GDTC cho SV trường ĐHXD.

Quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phân tích và tổng hợp tài liệu tham khảo; quan sát sư phạm; phỏng vấn; kiểm tra sư phạm; thực nghiệm sư phạm và

toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Nhận thức của SV đối với việc học môn GDTC.

- Tìm hiểu về nhận thức của SV ĐHXD với môn GDTC cho thấy: mục đích học tập môn GDTC của SV là để đủ điều kiện để xét tốt nghiệp; chỉ có 45% số phương án trả lời nhận thức đúng về ý nghĩa học tập môn GDTC (nâng cao sức khỏe). Điều này cho thấy có rất ít SV có thái độ nhận thức đúng đắn với việc học tập môn GDTC. Một số SV có năng khiếu hoặc đã có thời gian chơi các môn thể thao ở cấp trung học phổ thông, khi nhập học thì cơ bản là được phát huy tinh thần và thái độ đối với môn học. Tuy nhiên những SV này học và chơi các môn thể thao đó chủ yếu là vì sở thích. Trong các phương án trả lời “khác”, nhiều SV giải thích rằng việc học các nội dung GDTC là để: giải Stress, cho vui, phục vụ sở thích, để biết chơi các môn thể thao mới (nghĩa là đáp ứng nhu cầu tự hoàn thiện)... Đáng chú ý, một số SV trả lời “chẳng biết học để làm gì”. Những SV này có thể coi là thiếu ý thức học tập.

- Tìm hiểu biểu hiện thái độ học tập qua tâm thế chuẩn bị trước giờ học GDTC của SV cho thấy: Đa số SV không háo hức chờ đón buổi học, thiếu sự chuẩn bị về tâm lý và sức khỏe cho buổi học. Số lượng SV thực sự có ý thức, thái độ học tập tốt là rất ít (chỉ chiếm 5%). Trong khi đó khá nhiều SV thực sự không muốn đi học GDTC.

- Tìm hiểu các biểu hiện thái độ học tập trong giờ học chính khóa cho thấy: SV ĐHXD chưa quan tâm nhiều đến môn học GDTC cả về ý thức, thái độ lẫn hành vi.

- Tìm hiểu thực trạng việc luyện tập các nội dung môn học GDTC của SV cho thấy: Tỷ lệ SV không tích cực tập luyện các môn học GDTC là 23,1%, tỷ lệ SV tích cực luyện tập thêm nhưng không đều là 41,3% và tỷ lệ SV tích cực luyện tập là 35,5%. Điều này cho thấy các môn thể thao phong trào được nhiều SV ưa thích nên các em tự tập luyện tương đối nhiều. Mặc dù các môn học này khi tự tập các em phải tự trang bị dụng cụ tập luyện. Tuy nhiên bộ môn GDTC rất tạo điều kiện cho những em không có khả năng để mua dụng cụ khi đi tập thêm bằng cách cho các em được mượn dụng cụ và có cam kết.

2.2. Thực trạng kết quả học tập môn GDTC của SV trường ĐHXD Hà Nội.

Tìm hiểu thực trạng kết quả học tập môn GDTC của SV trường ĐHXD Hà Nội, chúng tôi đã tiến hành tổng hợp kết quả học tập môn GDTC của SV ở năm học 2017 – 2018. Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Kết quả học tập môn GDTC của SV trường ĐHXD không cao. Tỷ lệ SV đạt loại khá, giỏi còn thấp, số SV đạt loại trung bình còn cao và đặc biệt tỷ lệ SV không đạt vẫn nhiều.

2.3. Thực trạng nguyên nhân ảnh hưởng đến thái độ học tập chưa tốt môn GDTC của SV ĐHXD.

Để tìm hiểu những nguyên nhân ảnh hưởng tới TĐHT môn GDTC của SV. Kết quả thu được trình bày ở bảng 2.

Qua bảng 3 cho thấy: Những nguyên nhân dẫn tới thái độ học tập thiếu đúng đắn cũng như hứng thú trong học tập đều được các em tán thành. Ý kiến “ảnh hưởng nhiều” và “ảnh hưởng” luôn chiếm tỷ lệ cao hơn (ở cả 2 lần phỏng vấn) so với ý kiến trả lời “không ảnh hưởng”. Như vậy thông qua phỏng vấn cho thấy, hiện nay SV trường ĐHXD có biểu hiện thái độ học tập chưa tốt. Nguyên nhân chính là do nhận thức chưa đúng đắn về môn học, phương pháp giảng dạy của giáo viên và những điều kiện khách quan từ phía nhà trường.

2.4. Lựa chọn BP nâng cao thái độ học tập môn GDTC để phát triển thể lực cho SV trường ĐHXD.

Tiến hành lựa chọn BP nâng cao thái độ học tập môn GDTC để phát triển thể lực cho SV trường ĐHXD theo các bước:

- Lựa chọn quan tham khảo tài liệu
- Lựa chọn qua phỏng vấn trực tiếp các giáo viên trên cơ sở đánh giá thực trạng nhận thức, kết quả học tập và nguyên nhân ảnh hưởng đến thái độ học tập chưa tốt môn GDTC của SV ĐHXD
- Lựa chọn qua phỏng vấn trên diện rộng bằng phiếu hỏi.

Kết quả lựa chọn được 6 BP tổ chức hoạt động ngoại khóa để nâng cao thể lực cho đối tượng nghiên cứu. Cụ thể gồm:

BP 1. Tổ chức tuyên truyền, tăng cường nhận thức ý nghĩa, vai trò của TĐTT với sức khỏe

Mục đích: BP tuyên truyền được áp dụng nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của TĐTT tới sức khỏe cho các đối tượng: Cán bộ quản lý, giáo viên, SV... tạo tiền đề cho việc triển khai các BP tiếp theo.

Nội dung và cách thực hiện

- Phối hợp với các phòng ban chức năng đặc biệt là Đoàn Thanh Niên trường quán triệt các chỉ thị Nghị quyết của Đảng và nhà nước về công tác TĐTT trong trường học. Làm cho lực lượng cán bộ quản lý, giáo viên, SV hiểu rõ quan điểm của Đảng và Nhà nước về công tác GDTC trong trường học các cấp.

- Tuyên truyền trên hệ thống loa phát thanh của Nhà trường về tầm quan trọng của công tác GDTC trong Nhà trường.

- Tuyên truyền bằng hệ thống hình ảnh, pano, áp phích về tầm quan trọng của TĐTT với sức khỏe.

- Giáo viên giảng dạy TĐTT phải có nhiệm vụ thông qua bài giảng liên hệ với thực tế giúp SV hiểu được vai trò, ý nghĩa, tác dụng và lợi ích của TĐTT.

- Tổ chức cuộc thi tìm hiểu về TĐTT, phổ biến kiến thức khoa học về TĐTT thông qua hội thảo, tọa đàm. Giao cho Đoàn thanh niên nhà trường và Bộ Môn thực hiện.

- Khuyến khích SV theo dõi trên các phương tiện thông tin đại chúng hàng ngày, đọc thêm sách báo... để tìm hiểu các thông tin TĐTT của nước ta và thế giới. Giao cho Đoàn Thanh Niên và Bộ Môn thực hiện.

BP 2. Tổ chức hoạt động TĐTT ngoại khóa thường xuyên, liên tục từ 3-5 buổi/tuần và phát triển tối đa các môn được SV yêu thích

Bảng 1. Kết quả học tập môn GDTC của sinh viên trường ĐHXD (n=9000)

Học kì	Số lượng	Kết quả							
		Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu	
		Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%
HK I	6.000	240	4.0	1.550	25.8	2.900	48.3	1.310	21.8
HK II	3.000	150	5.0	640	21.3	1.660	55.3	550	18.3

Bảng 2. Những nguyên nhân ảnh hưởng đến TĐHT chưa tốt môn GDTC của sinh viên trường ĐHXD (n=200)

TT	Lí do	Kết quả phỏng vấn					
		Lần 1 (%)			Lần 2 (%)		
		AH nhiều	AH	Không AH	AH nhiều	AH	Không AH
1	ND môn học khô khan, không hấp dẫn	45	30	25	44	30	26
2	Thế lực kém	45	32	23	45	36	19
3	Cơ sở vật chất, dụng cụ thiếu thốn, không đảm bảo	40	45	15	42	43	15
4	Chưa nhận thức đúng ý nghĩa môn học	35	41	24	35	42	23
5	Chỉ là môn học điều kiện, không tính vào điểm TB	38	46	16	38	45	17
6	GV ít quan tâm khuyến khích SV	40	47	13	38	38	14
7	PP giảng dạy của GV	45	48	7	44	45	11
8	Giờ học bố trí vào thời gian không thích hợp	35	38	27	36	38	26
9	Ít thời gian dành cho môn học vì phải làm thêm	30	42	28	28	42	30
10	Chưa có PP học tập hiệu quả	28	42	30	33	41	26
11	Tính chất môn học đòi hỏi kiên trì tập luyện	50	40	10	48	40	12
12	GV đánh giá SV chưa công bằng	10	25	65	12	28	60

Mục đích: Thu hút SV tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa thường xuyên.

Nội dung và cách làm:

- Tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa quanh

năm, tránh hiện tượng bộ môn GDTC tổ chức phong trào ngoại khóa quá ít thời dẫn tới SV tự đứng ra tổ chức và hoạt động không có hiệu quả.

- Trên cơ sở điều tra thực trạng nhu cầu tập

luyện TDDT ngoại khóa của SV, tổ chức hoạt động ngoại khóa các môn thể thao có đông SV có nhu cầu tập luyện như: Bóng đá, cầu lông, bóng chuyền, bóng rổ và bóng bàn, sau đó mới tới các môn thể thao khác nếu có điều kiện.

- Phân đầu tổ chức hoạt động TDDT ngoại khóa trong trường từ 3-5 buổi /tuần và phân đầu tổ chức hoạt động TDDT ngoại khóa vào tại trường vào các ngày trong tuần (có sử dụng đội ngũ hướng dẫn viên để hướng dẫn tập luyện và quản lý SV tham gia hoạt động TDDT ngoại khóa).

- Với các lớp hoặc các nội dung ngoại khóa không thể có giáo viên hướng dẫn (thực tế bộ môn GDTC chỉ có 11 giáo viên) thì cần đào tạo hướng dẫn viên. Đây vừa là lực lượng hướng dẫn SV tham gia tập luyện, vừa là lực lượng quản lý sân tập, dụng cụ, tình hình tập luyện và quân số SV tham gia tập luyện để phản ánh lại với bộ môn GDTC của Nhà trường.

BP 3. Sử dụng phù hợp, tận dụng tối đa và bảo quản hợp lý hệ thống cơ sở vật chất sẵn có của Nhà trường

Mục đích: Tận dụng và bảo quản tốt cơ sở vật chất sẵn có của Nhà trường để phục vụ công tác GDTC nội khóa và ngoại khóa.

Nội dung và cách làm:

- Tận dụng tối đa cơ sở vật chất sẵn có của Nhà trường trong việc tập luyện các môn thể thao.

- Có chế độ bảo quản phù hợp với mỗi loại trang thiết bị, dụng cụ, cơ sở vật chất tập luyện, tổ chức lau chùi, bảo quản trang thiết bị dụng cụ tập luyện và quét dọn hệ thống sân bãi tập luyện thường xuyên.

- Tăng cường phát động thi đua có sáng kiến kinh nghiệm về việc tận dụng và bảo quản hợp lý cơ sở vật chất sẵn có của Nhà trường.

- Tăng cường giáo dục ý thức bảo vệ của công cho các VĐV của từng môn thể thao, tăng cường phát động các phong trào tiết kiệm, chống lãng phí và phát động thi đua tiết kiệm, chống lãng phí giữa các đội thể thao trong Nhà trường.

BP 4. Thành lập đội tình nguyện hướng dẫn tập luyện TDDT ngoại khóa cho SV nhà trường

Mục đích: Giảm tỷ lệ SV/ giáo viên, giúp giáo viên có thời gian quan tâm sâu sắc tới SV và thời gian dành cho hướng dẫn SV tập luyện ngoại khóa, đồng thời, ở những nội dung ngoại khóa không thể có giáo viên hướng dẫn thì cần đào tạo hướng dẫn viên.

Nội dung và cách làm:

- Tăng cường giáo viên có trình độ chuyên môn chuyên trách giảng dạy giáo dục thể chất

- Sử dụng thêm lực lượng giáo viên kiêm nhiệm là những người đam mê TDDT, có nhận thức đúng đắn về vai trò và tầm quan trọng của công tác GDTC trong trường học làm giáo viên trợ giảng để giảm bớt gánh nặng cho giáo viên chính, đồng thời tăng cường lực lượng hướng dẫn SV tập luyện ngoại khóa

- Đào tạo đội ngũ tình nguyện hướng dẫn tập luyện thể thao cho các lớp, khối trong phạm vi nhà trường. Lực lượng này có thể lấy từ đội ngũ giáo viên kiêm nhiệm hoặc từ những SV có năng khiếu TDDT và tập huấn cho SV về những nhiệm vụ cần thiết.

- Nhóm BP này BGH trực tiếp chỉ đạo về chủ trương và phối hợp với bộ môn GDTC thực hiện. Riêng lực lượng hướng dẫn viên là SV do bộ môn chủ động chọn lựa và đào tạo.

BP 5. Mở rộng các hình thức tập luyện TDDT ngoại khóa, khuyến khích SV tham gia tập luyện ít nhất 01 môn thể thao ngoại khóa

Mục đích: nhằm tăng cường hình thức tập luyện ngoại khóa và thúc đẩy phong trào tập luyện TDDT ngoài giờ học mang lại nhiều hiệu quả cao trong việc rèn luyện thân thể, tạo nhiều cơ hội điều kiện để SV rèn luyện các phẩm chất, năng lực thông qua các hoạt động tập thể.

Nội dung và cách làm:

- Sắp xếp thời gian biểu học tập của SV một cách hợp lý để SV có thời gian tham gia các hoạt động TDDT ngoại khóa

- Xây dựng câu lạc bộ TDDT ở các chi đoàn có giáo viên TDDT và các khối SV BCH Đoàn trường phụ trách.

- Đào tạo đội ngũ cộng tác viên, hướng dẫn viên và cán sự TDDT cho mỗi khối, liên chi đoàn của SV. Những cộng tác viên, hướng dẫn viên và cán sự TDDT nếu là SV sẽ có chế độ ưu tiên đặc biệt trong việc học tập môn học GDTC trong Nhà trường.

- Phát động phong trào thi đua “rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại” trong toàn trường; định kỳ tổng kết, tuyên dương khen thưởng và xếp loại cho từng khối, chi đoàn.

- Toàn bộ nhóm BP này giao cho BCH Đoàn trường và Bộ Môn thực hiện.

BP 6. Đổi mới hình thức quản lý, tổ chức hướng dẫn SV tập luyện TDDT ngoài giờ học

Mục đích: Hoàn thiện cơ cấu tổ chức cán bộ là một trong những BP quan trọng nâng cao chất lượng quản lý của bất cứ đơn vị nào Trường ĐHXD không nằm ngoài quy luật đấy. Để hoàn thiện cơ cấu tổ chức cán bộ và quản lý công tác cán bộ tại Trường ĐHXD có thể tiến hành theo các bước:

- Xây dựng cơ cấu tổ chức quản lý của bộ môn GDTC, phân công trách nhiệm cho từng nhóm, từng giáo viên bảo đảm hoàn thành nhiệm vụ được giao, tổ chức hướng dẫn phong trào tập luyện TDTT ngoài giờ học.

- Tích cực tổ chức đào tạo, học tập bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên GDTC, hướng dẫn viên các môn thể thao.

- Tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho SV

dưới hình thức các câu lạc bộ thể thao.

3. KẾT LUẬN

SV học tập GDTC với mục đích học tập môn GDTC là để đủ điều kiện để xét tốt nghiệp, SV chưa nhận thức đúng về ý nghĩa học tập môn GDTC (nâng cao sức khỏe); SV trường ĐHXD chưa quan tâm nhiều đến môn học GDTC cả về ý thức, thái độ lẫn hành vi; SV trường ĐHXD có biểu hiện thái độ học tập chưa tốt; Các môn thể thao phong trào được nhiều SV ưa thích nên các em tự tập luyện tương đối nhiều. Mặc dù các môn học này khi tự tập các em phải tự trang bị dụng cụ tập luyện; Tỷ lệ SV đạt loại khá, giỏi còn thấp, số SV đạt loại trung bình còn cao và đặt biệt tỷ lệ SV không đạt vẫn nhiều. Thông qua nghiên cứu đã lựa chọn được 6 BP nâng cao thái độ học tập môn GDTC cho SV trường ĐHXD.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Quy định về việc đánh giá, xếp loại thể lực SV, SV (Quyết định số 53/2008/QĐ-BGDĐT ngày 18/9/2008)
2. Nguyễn Thành Long (2011), Nghiên cứu giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục thể chất cho SV trường Cao đẳng GTVT, Luận văn thạc sĩ khoa học giáo dục, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.
3. Trương Hữu Hòa (2015), Nghiên cứu lựa chọn BP phát triển phong trào tập luyện ngoại khóa môn võ (vịnh xuân quyền) cho SV Học Viện Y Dược Học Cổ Truyền Việt Nam”, Luận văn Thạc sĩ giáo dục học, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.
4. Nguyễn Đức Văn (2001), Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao, Nxb TDTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: Bài báo trích từ kết quả đề tài khoa học cấp cơ sở: “Tìm hiểu thái độ học tập môn Giáo dục thể chất của SV trường ĐHXD”, Vũ Văn Khiêm, 2018.

Ngày nhận bài: 14/6/2021; **Ngày duyệt đăng:** 19/9/2021